

HET TIJ

Voortgezet speciaal onderwijs

Yulius

Schoolgids 2020-2021

Schoolgids

Inhoud

1. Yulius Onderwijs	5
1.1 Onze leerlingen	5
1.2 Missie, visie en meerjarenbeleid	5
1.3 Leidende principes	6
1.4 Kwaliteitsbeleid	7
1.5 Opbrengsten & verantwoording	8
1.6 Passend onderwijs en samenwerkingsverbanden	10
1.7 Organogram	11
2. Over Het Tij	12
2.1 Doelgroep	12
2.2 Leerroutes	12
2.3 Kerngetallen	12
2.4 Pedagogisch klimaat	13
2.5 Wie werken er?	13
2.6 Samenwerking met zorg	14
2.7 Onze partners	15
3. Resultaten van ons onderwijs	16
3.1 Ontwikkelingsperspectief (OPP)	16
3.2 Leerlingvolgsysteem met meetbare toetsen	16
3.3 Actief burgerschap en sociale cohesie	17
3.4 Samenwerking VO	17
4. Onderwijsaanbod	18
4.1 Leerprofielen, leerrichtingen	18
4.2 Vakken	18
4.3 Toetsen en examens	19
4.4 Trainingen en extra educatieve activiteiten	19
5. Lesrooster, vrije dagen en afwezigheid	20
5.1 Lestijden	20
5.2 Pauzes	20
5.3 Lesrooster	20
5.4 Lesuitval	20
5.5 Urenverantwoording	21
5.6 Vakanties, studiedagen en toetsweken	21
5.7 Verlofregeling	21
5.8 Traject Onderwijstijd op Maat (TOM)	22
5.9 Afstandsonderwijs en onderwijs op 1,5 meter	22
6. Veiligheid	23
6.1 Een veilig schoolklimaat	23
6.2 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	23
6.3 Pesten	23

6.4	Vertrouwenspersoon	24
7.	Gedragsverwachtingen	25
7.1	In en om de school	25
7.2	Eten en drinken	25
7.3	Mobiele telefoons	26
7.4	Ziekte en verzuim	26
7.5	Schorsen en verwijderen	26
8.	Praktische informatie	27
8.1	Lockers	27
8.2	Toedienen van medicijnen	27
8.3	Leerlingvervoer	27
8.4	Sportkleding	27
9.	Financiën	28
9.1	Ouderbijdrage	28
9.2	Aansprakelijkheid	28
9.3	Sponsoring	28
10.	Persoonsgegevens	29
10.1	Persoonsgegevens en het leerlingdossier	29
10.2	Doorgeven van wijziging van gegevens	30
11.	Contact met ouders	31
12.	Betrokkenheid van ouders en leerlingen	32
12.1	Medezeggenschapsraad	32
12.2	Ouderklankbordgroep	32
12.3	Klankbordgroep voor leerlingen	32
13.	Activiteiten	34
14.	Aanmelden/inschrijven	35
15.	Als u niet tevreden bent	36
16.	Schoolontwikkeling	37
17.	Contact	38

Voorwoord

Beste ouders,

Welkom bij Het Tij!

In deze schoolgids vindt u informatie over onze school en over Yulius Onderwijs.

Ik ben Fabienne Schnetkamp, schooldirecteur. Wij staan voor goed onderwijs op een veilige school, waarbij respect en duidelijkheid hand in hand gaan. Bovenal vind ik het belangrijk dat zowel leerlingen als medewerkers met plezier naar school komen! Wij zorgen voor goed onderwijs, gecombineerd met de juiste zorg en ondersteuning waar dat nodig is. Het Tij heeft het certificaat 'Veilige School' en hier zijn wij trots op!

Hebt u vragen of opmerkingen? Neem dan gerust contact met mij op, of met de mentor van uw kind. Alle contactgegevens staan achterin deze schoolgids. Ik kijk uit naar een prettige samenwerking en wens uw kind – namens alle medewerkers van Het Tij - een hele fijne tijd op onze school!

Fabienne Schnetkamp
Schooldirecteur Het Tij

PS: Kijkt u ook eens op onze website: www.yulius.nl/onderwijs .

Waar u in deze schoolgids 'ouder(s)' leest, kunt u ook 'verzorger(s)' lezen. Waar u 'hij' leest, kunt u ook 'zij' lezen.

Fabienne Schnetkamp

088 405 40 60

[fschnetkamp@](mailto:fschnetkamp@yuliusonderwijs.nl)

yuliusonderwijs.nl

www.yulius.nl

www.werkenbijyulius.nl

1. Yulius Onderwijs

Het Tij is een onderdeel van Yulius Onderwijs. In dit hoofdstuk leggen we uit wat Yulius Onderwijs is en hoe de organisatie is opgebouwd.

Samen met Yulius Zorg vormt Yulius Onderwijs stichting Yulius, een organisatie voor geestelijke gezondheidszorg en (voortgezet) speciaal onderwijs in de regio's Rijnmond en Zuid-Holland Zuid. Naast onderwijs, biedt Yulius psychiatrische behandeling aan kinderen, jongeren en volwassenen. Meer hierover leest u op www.yulius.nl.

Yulius Onderwijs heeft veertien scholen: drie scholen voor speciaal onderwijs (so) en elf scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (vso). Een aantal van onze scholen is gekoppeld aan een behandelafdeling van Yulius of een andere zorginstelling, waardoor deze leerlingen tijdens hun behandeling onderwijs passend bij hun onderwijsbehoefte kunnen volgen.

1.1 ONZE LEERLINGEN

Onze leerlingen zijn op sommige momenten heel bijzonder en op andere momenten heel gewoon. Ze hebben ideeën over wat ze later willen bereiken en hoe hun leven eruit zal gaan zien, net als elke leerling op elke school. Om hun doelen te bereiken, ondersteunen we hen. Niet alleen voor later, ook om nu met plezier naar school te gaan. Een mooie uitdaging, die we met plezier aan gaan.

Yulius Onderwijs en Yulius ggz werken daarbij nauw samen, zodat onze leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit maakt Yulius Onderwijs bijzonder geschikt voor leerlingen die baat hebben bij een intensief zorg-onderwijs traject in een pedagogisch-therapeutische leeromgeving.

1.2 MISSIE, VISIE EN MEERJARENBELEID

Missie

Wij bieden onderwijs aan leerlingen met psychische problemen. Wij dragen ertoe bij dat zij met plezier naar school gaan en zich vertrouwd genoeg voelen om tot ontwikkeling te kunnen komen. Dit doen wij door goed onderwijs te combineren met de juiste ondersteuning. En met elkaar zorgen wij voor een positief pedagogisch en leerklimaat.

Onze ondersteunende activiteiten beperken zich niet tot onze scholen. Wij bieden binnen de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs ook ondersteuning aan leerlingen en advies aan collega's in het regulier onderwijs.

Samen bereiden wij leerlingen voor op de toekomst, op een positieve deelname aan de maatschappij.

Visie

Goed onderwijs is voor iedere leerling belangrijk. Voor leerlingen met psychische problemen bieden wij méér dan alleen goed onderwijs. Wij ondersteunen leerlingen in wie ze zijn, wat ze willen bereiken en wat ze willen leren. En stimuleren hen om hun talenten en identiteit te ontwikkelen, voor nu en later. Dat kan met vallen en opstaan, want zo leren onze leerlingen om vertrouwen te krijgen in hun eigen kracht en vaardigheden.

Elke leerling heeft een eigen perspectief en een eigen weg te gaan. Samen met de leerling en met ouders stellen wij de route vast. En samen maken wij de keuze met welke kennis en vaardigheden de rugzak van de leerling gevuld gaat worden. Wij evalueren regelmatig of wij nog steeds op de goede weg zijn. Om de beste kansen te bieden, werken wij nauw samen met onze leerlingen, de ouders, zorg, de gemeente, het bedrijfsleven en het (regulier) onderwijs.

Wij hebben hart voor ons werk en voelen ons verbonden met onze collega's. Wij leren van elkaar en werken samen, binnen en buiten de school. Vanuit onze gezamenlijke gedrevenheid bundelen wij onze krachten en blijven wij onze talenten ontwikkelen. Wij zijn deskundig en krijgen de ruimte en het vertrouwen om de goede dingen te kunnen doen. Plezier in het werk is voor ons onmisbaar.

Wij zien onszelf als onderdeel van een groter geheel. Van het onderwijs, van de zorg, van de maatschappij. Wij werken actief samen met partners en wisselen kennis uit. Wij kunnen en willen het niet alleen doen. Hierin zijn wij proactief en toegankelijk, zodat collega's en leerlingen van andere scholen onze expertise en ondersteuning optimaal kunnen benutten.

Meerjarenbeleid

De strategische programmalijnen voor de periode 2018 – 2021 staan in het meerjarenbeleidsplan 'Goed onderwijs & Goede ondersteuning – tijdig het goede doen'. Het meerjarenbeleidsplan staat op www.yulius.nl/onderwijs.

1.3 LEIDENDE PRINCIPES

Ten aanzien van onze leerlingen en ouders

- Wij zoeken de verbinding, de 'klik' met de leerlingen, zodat zij met plezier naar school gaan en zich vertrouwd genoeg voelen om tot ontwikkeling te kunnen komen.
- Elke leerling is uniek en krijgt de ruimte om de eigen talenten en identiteit te ontdekken en ontwikkelen. Wij denken in mogelijkheden, zowel binnen als buiten Yulius.
- Als een leerling ondersteuning nodig heeft, dan stellen wij samen met de ouders en de leerling vast wat de juiste ondersteuning is. Wij evalueren dit regelmatig.
- Wij werken vanuit vertrouwen in de leerling en de ouders. Wij hebben een onderzoekende houding en gaan de dialoog aan.
- Onze ondersteuning en ons onderwijs zijn van hoge kwaliteit en dragen bij aan de voorbereiding op een positieve deelname aan de maatschappij.

Ten aanzien van onszelf

- Wij werken samen vanuit vertrouwen. Op inhoud en resultaat zijn wij kritisch naar elkaar, met als doel om onszelf voortdurend te blijven ontwikkelen. Feedback geven en vragen is vanzelfsprekend.
- Iedereen is uniek en krijgt de ruimte om zijn talenten te ontwikkelen.
- Wij bundelen onze krachten door verbinding te zoeken en kennis te delen. Wij zien leren en ontwikkelen als belangrijk onderdeel van ons werk.
- Onze ondersteunende systemen, procedures en werkafspraken zijn ondersteunend aan onze missie, visie en leidende principes.

Ten aanzien van onze partners

- Wij zien onszelf als onderdeel van een groter geheel. Wij werken actief samen met partners en wisselen kennis uit. Hierin zijn wij proactief en toegankelijk.

1.4 KWALITEITSBELEID

Wij vinden het belangrijk dat de kwaliteit van ons onderwijs hoog is en dat we de kwaliteit steeds blijven toetsen en verbeteren. Dit doen we op verschillende manieren. Bijvoorbeeld:

- Via de Medezeggenschapsraad (MR) vragen wij feedback aan ouders en medewerkers over ons beleid en ons onderwijs.
- Jaarlijks toetst de Inspectie van het Onderwijs onze kwaliteit op basis van het toetsingskader voor het speciaal onderwijs. De Inspectie heeft aan al onze locaties een basisarrangement toegekend. Met andere woorden: onze onderwijskwaliteit is op orde.
- Wij voldoen aan de landelijke Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs (KSO). Dit wordt jaarlijks getoetst.
- Wij houden jaarlijks een tevredenheidsonderzoek onder ouders, leerlingen en medewerkers.
- Samen met Horizon Jeugdzorg en Onderwijs hebben we interne audits ontwikkeld. Yulius en Horizon voeren audits op elkaars scholen uit. Zo houden we onszelf scherp.

De bevindingen uit deze onderzoeken worden omgezet in verbeteracties op school- en bovenschools niveau. Meer hierover kunt u lezen in het jaarverslag op www.yulius.nl/onderwijs.

1.5 OPBRENGSTEN & VERANTWOORDING

Tussentijdse uitstroombestemmingen

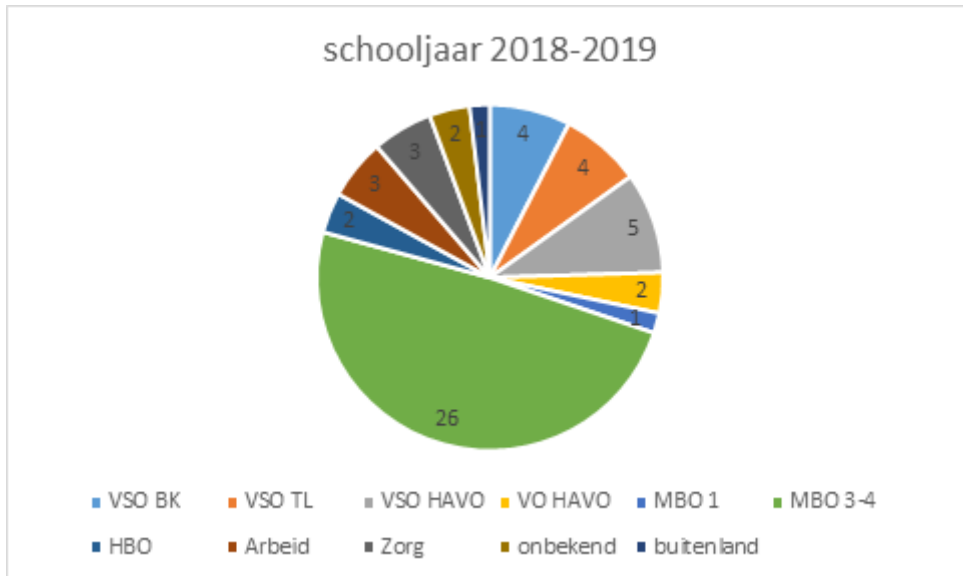
Yulius Onderwijs brengt jaarlijks de uitstroom van leerlingen in kaart. In onderstaande tabel staat een overzicht van uitgestroomde leerlingen, zoals vermeld in de door de scholen ingevulde enquête van de Inspectie van het Onderwijs.

2018-2019	Uitstroom 2017-2018	% op niveau uitgestroomd	Uitstroom 2018-2019	% op niveau uitgestroomd
so De Atlas	29	65,5%	41	68,29
so De Wilgen (incl. Lombardia)	115	87,8%	134	94,78%
vso Discovery College	83	92,7%	58	82,75%
vso Drechtster College	60	85%	62	85,48%
vso Ilex College	47	82,6%	45	66,66%
vso De Gaard	41	82,9%	45	73,33%
vso Het Tij	48	70,8%	53	88,68%
vso Lingewaal College	23	82,60%	17	82,35%
vso Heer Bokel College	52	88,5 %	28	85,71%
vso Reijerwaard College	28	78,6%	28	57,14%
vso Middelland College	Nieuwe locatie; Geen uitstroom 2017 -2018		24	87,5%
vso MFC	2017-2018 residentiële setting		16	43,75%
vso De Fjord	Residentiële locatie			

Uitstroomcijfers en aantal leerlingen op peildatum leerlingtelling februari 2020

Gedurende schooljaar 2018-2019 stroomden leerlingen van Het Tij uit naar de volgende bestemmingen:

Meer informatie over uitstroom en bestendingig staat in het jaarverslag op www.yulius.nl/onderwijs.

Slagingspercentages van de afgelopen 3 schooljaren:

Schooljaar	havo	vmbo-tl/ mavo
2016-2017	72%	76%
2017-2018	80%	80%
2018-2019	100%	96%

Meting sociale veiligheid

Yulius Onderwijs wil leerlingen een veilige omgeving bieden (meer hierover staat in hoofdstuk 6 van deze schoolgids). Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren.

Een onderdeel van de 'zorgplicht sociale veiligheid' is dat scholen ieder jaar monitoren of leerlingen zich veilig voelen op school. De monitoring moet inzicht geven in de feitelijke en ervaren veiligheid en het welbevinden van leerlingen.

Het meetinstrument moet antwoorden bieden op de volgende vragen:

- Hoe ervaren leerlingen de sociale veiligheid op school?
- Hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale veiligheid, zoals door pesten, geweld, discriminatie, enzovoort?
- Hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

Vanaf half maart 2020 waren onze scholen gesloten vanwege de coronacrisis. Daarom heeft Yulius Onderwijs in het voorjaar van 2020 geen groot tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Met de Inspectie van het Onderwijs hebben we afgesproken dat we dit onderzoek verplaatsen naar het najaar van 2020. Zodra de uitkomsten bekend zijn, delen we deze met onze leerlingen en ouders.

Opbrengsten

Yulius onderwijs locatie Het Tij maakt jaarlijks een opbrengstenanalyse en een verbeterplan naar aanleiding van deze analyse. De analyse van de didactische resultaten en het pedagogisch gebied staan hieronder omschreven.

Didactische resultaten

Op basis van de tussenevaluaties van de OPP's in januari 2018 en de eindevaluaties van de OPP's in juli is een analyse gemaakt met betrekking tot de didactische ontwikkeling van de leerlingen binnen de school die in schooljaar 2017-2018 (1-8-2017 t/m 31-7-2018) zijn uitgestroomd. We hebben hierin een onderscheid gemaakt in de leerroutes die we op Het Tij bieden. In de bovenste tabel is terug te vinden hoeveel procent van deze leerlingen in welke leerroute zaten. Daaronder is te zien of zij zich, op basis van de tussenevaluatie van het OPP, conform, gunstiger of ongunstiger ontwikkelden (dat wil zeggen in die mate dat de leerroute aangepast moest worden):

	vmbo-tl 15 leerlingen (100%)	havo 6 leerlingen (100%)
Conform	93% 14 leerlingen	83% 5 leerlingen
Gunstiger	0% 0 leerlingen	0% 0 leerlingen
Ongunstiger	7% 1 leerling	17% 1 leerling

Conform betekent dat de leerling ten tijde van de tussen- en eindevaluatie nog steeds in de leerroute bevond die aan de start van het jaar was vastgesteld. De ongunstiger uitstroom blijkt na analyse voort te komen uit situaties waarin behandeling voorliggend is waardoor onderwijs op dit moment niet mogelijk is.

Gesteld kan worden dat er, gezien het hoge percentage leerlingen dat zich conform de verwachting ontwikkelt gedurende het schooljaar, bij de start van het schooljaar een veelal passende inschatting wordt gemaakt van de mogelijkheden per leerling.

Pedagogisch gebied

In het najaar van 2017 en het voorjaar van 2018 is op Het Tij de SCOL afgenomen bij leerlingen. Gekeken naar de uitkomsten zien wij het volgende:

De behaalde grensscores vallen voor alle categorieën ongunstiger uit dan verwacht. De uitkomsten vallen onder de Het Tij gehanteerde standaardnorm. Op Het Tij zijn minder dan 75% van de leerlingen voldoende sociaal competent. Met name de categorieën 'jezelf presenteren' en 'omgaan met ruzie' behoeven de aandacht. De grensscores blijven aanleiding geven tot kritische analyse van het aanbod van de lesinhoud van de leergebied overstijgende leerlijnen.

1.6 PASSEND ONDERWIJS EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

In 2014 is de Wet passend onderwijs ingevoerd. Het doel is dat elk kind onderwijs krijgt dat het beste bij zijn of haar talenten en beperkingen past. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. Hierin

werken alle scholen in een regio, inclusief het speciaal onderwijs, samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met (jeugd)zorg. Yulius Onderwijs is momenteel aangesloten bij twaalf samenwerkingsverbanden. Het Tij neemt deel aan het Samenwerkingsverband Noordelijke Drechtsteden en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Dordrecht.

1.7 ORGANOGRAM

- Rol directeur: heeft de dagelijkse leiding over Yulius Onderwijs en is verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken, de beleidsvorming en de beleidsuitvoering.
- Rol schooldirecteur: is integraal verantwoordelijk voor de leiding van de school en is voorzitter van de Commissie voor de Begeleiding (CvB).

2. Over Het Tij

2.1 DOELGROEP

Wij bieden onderwijs aan leerlingen in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar die door (het vermoeden van) een psychische stoornis behoefte hebben aan extra ondersteuning bij het leren.

Het merendeel van de leerlingen heeft een stoornis binnen het autistisch spectrum. Dat betekent dat zij moeite hebben om de wereld om hen heen te begrijpen. Het Tij helpt uw kind om grip te krijgen op zijn of haar schoolomgeving door duidelijk te zijn over wat wij van hem of haar verwachten.

Leerlingen van Het Tij zijn in staat om in klassenverband onder leiding van een leerkracht te leren en te leren samenwerken. Zij kunnen omgaan met leswisselingen en verschillende docenten. Sommige leerlingen moeten hier nog een ontwikkeling in doormaken. In het Brugklasjaar krijgen de leerlingen nog les van vaste docenten (geen leswisselingen). Het Tij heeft biedt onderwijs aan leerlingen uit het Samenwerkingsverband Dordrecht en Noordelijke Drechtsteden.

2.2 LEERROUTES

Op Het Tij bieden wij de volgende leerroutes:

- mavo
- havo

In hoofdstuk 4 (onderwijsaanbod) leest u meer hierover.

2.3 KERNGETALLEN

- Aantal klassen: 12 reguliere klassen en het Ambulant Leercentrum (ALC)
- Aantal leerlingen per klas: 12 tot 14
- Totaal aantal leerlingen: 145
- Slagingspercentage 2015-2016: 78%
- Slagingspercentage 2016-2017: 74%
- Slagingspercentage 2017-2018: 80 %
- Slagingspercentage 2018-2019: 98%
- Slagingspercentage 2019-2020: 98%

2.4 PEDAGOGISCH KLIMAAT

Door de inzet van Positive Behavior Support (PBS) creëren wij een positief, voorspelbaar en veilig schoolklimaat waarin alle leerlingen zich gerespecteerd en gewaardeerd voelen. Hierdoor:

- kunnen leerlingen zich optimaal ontwikkelen
- worden gedragsproblemen zoveel mogelijk voorkomen of vroegtijdig aangepakt

We zien de school als een sociale gemeenschap, waarin leerlingen, ouders, ketenpartners en het schoolteam dezelfde taal spreken. In samenwerking met leerlingen, ouders en ketenpartners maken we duidelijke afspraken over hoe we met elkaar om willen gaan. Dit maakt onze school transparant, duidelijk, betrouwbaar en veilig voor iedereen.

Kenmerken van PBS:

- Samen werken aan leren en gedrag vanuit gedeelde waarden
- Gedrags- en leerproblemen zo veel mogelijk voorkomen
- Versterken van goed gedrag door het creëren van heldere verwachtingen
- Planmatige en systematische aanpak op basis van de verkregen data
- Partnerschap met ouders en ketensamenwerking (bijvoorbeeld met leerplicht en jeugdzorg)

Vanuit PBS heeft Het Tij (het team en de leerlingen) onderstaande waarden uitgekozen om centraal te stellen:

- Respect
- Veiligheid
- Plezier
- Duidelijkheid

In hoofdstuk 6 (veiligheid) leest u meer over wat wij doen om onze leerlingen een veilig schoolklimaat te bieden.

2.5 WIE WERKEN ER?

Naast een bekwaam docententeam beschikken we ook over orthopedagogen, een intern begeleider, een anti-pest coördinator, een leerlingcoach, een coördinator administratie –en leerlingenzorg en een decaan.

Schooldirecteur: mevrouw F.F. Schnetkamp

Waarneming tijdens afwezigheid schooldirecteur: mevrouw K. Stolk, meneer D. Weppelman

Leerkrachten:

- Meneer A. Evers (biologie)
- Mevrouw A. Schuurmans (brugklas Engels, geschiedenis en biologie, mentor)
- Meneer A. Zengin (wiskunde)
- Mevrouw B. Gashi (Franse taal)
- Mevrouw C. Pollé (brugklas wiskunde en rekenen, mentor)
- Mevrouw C. Suijkerbuijk (wiskunde A en B)
- Meneer C. Verbaant (NaSk, Natuurkunde, Scheikunde)

- Meneer F. De Sain (Engelse taal)
- Mevrouw J. Geers (geschiedenis)
- Mevrouw L. Struik-Nouwen (kunst en cultuur, rekenen en remedial teaching)
- Meneer M. Haak (bewegingsonderwijs, trainer Rots en Water)
- Meneer P. Kinkelaar (kunst en cultuur)
- Meneer P. Troost (maatschappijleer, mentor, loopbaanbegeleiding en decaan)
- de heer D. Weppelman (geschiedenis en mentor)
- Meneer R. Wouters (Duitse taal)
- Meneer R. Van Someren (aardrijkskunde en bewegingsonderwijs)
- Meneer S. Van Dalen (economie, mentor)
- Mevrouw S. Kaya (Nederlandse taal)
- Mevrouw S. Splinter (Nederlandse taal)
- Meneer T. Visscher (brugklas Nederlands en ICT, mentor)

Ambulant Leercentrum (ALC):

- Mevrouw D. Smits (docent)
- Mevrouw J. Mooij (leerlingbegeleider)
- Mevrouw K. Stolk (coördinator ALC, docent)
- Mevrouw L. Tijhuis (docent)

Onderwijsondersteunend personeel:

- Meneer D. De Hoogd (invalidocent en anti-pest coördinator)
- Meneer F. Cleton (leerlingcoach)
- Mevrouw J. Schöningh (orthopedagoge)
- Mevrouw M. Sluijters (orthopedagoge)
- Mevrouw L. In't Veld (intern begeleider)
- Mevrouw M. Reinders (coördinator administratie, leerlingenzorg -en verzuimcoördinator)
- Mevrouw L. Van Musscher-Rosbergen (onderwijsassistent)

Commissie voor de Begeleiding (CvB)

Op elke school is een Commissie van Begeleiding (CvB) werkzaam. Deze bestaat op Het Tij uit de schooldirecteur, de orthopedagogen, de intern begeleider en twee senior docenten. De CvB is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg op school en voor het bieden van antwoorden op hulpvragen van leerlingen.

2.6 SAMENWERKING MET ZORG

- Onze leerlingen kunnen gebruik maken van de poli zorg en onderwijs. Hier helpen we kinderen die vastlopen op school en complexe psychische problemen hebben. Door zorg en onderwijs te combineren, worden deze kinderen zoveel mogelijk in staat gesteld om succesvol naar school te gaan. De poli zorg en onderwijs is op de school zelf.
- Onze leerlingen kunnen een deeltijdbehandeling bij Yulius volgen. Wij werken nauw samen met de poli autisme en de tic poli.
- Onze leerlingen kunnen een klinische behandeling bij Yulius volgen. Wij werken nauw samen met De Steiger in Dordrecht.

Voor de inzet van zorg is wel altijd een verwijsbrief van de huisarts of een beschikking van het jeugdteam noodzakelijk.

De directie Onderwijs wordt op het aandachtsgebied Onderwijs & Zorg inhoudelijk ondersteund door een kinder- en jeugdpsychiater van Yulius. Hij kan de locaties adviseren als zij vragen hebben.

Computersysteem SISA, signaleren en samenwerken

Alle scholen van Yulius Onderwijs zijn aangesloten bij SISA. SISA is een computersysteem waarin professionals die werken met kinderen en gezinnen (zoals de intern begeleider op school) kunnen aangeven dat zij betrokken zijn bij een kind of gezin. Met SISA kunnen professionals eerder met elkaar in contact komen en samen met u én met elkaar bespreken welke begeleiding het meest passend is voor uw kind. Het voorkomt dat dat professionals langs elkaar heen werken. Op [/www.sisa.rotterdam.nl](http://www.sisa.rotterdam.nl) kunt u meer informatie vinden.

2.7 ONZE PARTNERS

Het Tij is aangesloten bij het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Dordrecht en Noordelijke Drechtsteden. Daarnaast werken wij samen met Bureau Leerplicht en Centrum Jeugd & Gezin. Voor de examinering hebben wij een samenwerking met het Da Vinci College in Dordrecht.

3. Resultaten van ons onderwijs

We werken toe naar de kerndoelen zoals het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) die heeft opgesteld. De kerndoelen beschrijven wat uw kind aan het eind van zijn schoolperiode moet kunnen.

Voor het speciaal onderwijs zijn er niet alleen kerndoelen voor vakken als taal en rekenen, maar ook voor vakken als sociaal-emotionele ontwikkeling, leren 'leren' en arbeidsparticipatie. We besteden hier in en rond onze lessen veel aandacht aan, zodat onze leerlingen zich ook op deze aanvullende doelen binnen hun eigen mogelijkheden optimaal ontwikkelen.

3.1 ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF (OPP)

Elke leerling heeft een eigen perspectief en een eigen weg te gaan. Samen met u en uw kind stellen wij de route vast en bepalen wij welke kennis en vaardigheden uw kind nodig heeft om de persoonlijke doelen te bereiken. Dit zetten we in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Het OPP is een individueel plan en is voor iedere leerling anders. Een OPP bestaat uit twee delen:

- de beginsituatie van de leerling, inclusief belemmerende en bevorderende factoren
- de plaatsing in een leerroute op basis van een verwacht uitstroomniveau

We evalueren het OPP minimaal een keer per jaar (februari), zodat we tijdig kunnen bijsturen wanneer de ontwikkeling van uw kind niet volgens verwachting verloopt.

Ingezette verbeteracties:

- Voor alle vakken zijn vanaf het tweede leerjaar eerste- en tweedegraads docenten.
- In schooljaar 2017-2018 is het nieuwe practicumlokaal voor NaSk gerealiseerd.
- Om meer aandacht te besteden aan de stijgende vraag naar een aanbod in onderwijs in vakoverstijgende vaardigheden zijn wij dit schooljaar gestart met de methode Tumult. Deze methode bestaat uit twee delen, het ene deel richt zich op studievaardigheden en het andere deel richt zich op sociale vaardigheden. Door de hele school worden deze lessen door de mentor voor de mentorklas verzorgd.
- In schooljaar 2019-2020 is de brugklas overgegaan naar een systeem waarin de brugklas van verschillende brugklasdocenten les krijgt. Het betreft voornamelijk vier verschillende docenten die hun vakken doceren in de verschillende brugklassen. In de hogere klassen wordt gewerkt met vakdocenten.

3.2 LEERLINGVOLGSYSTEEM MET MEETBARE TOETSEN

We meten de vorderingen van onze leerlingen met passende toetsen voor alle vakken, inclusief de leergebied overstijgende vakken. We houden de vorderingen bij in ons leerlingvolgsysteem SOM

Today. Deze gegevens gebruiken we voor de evaluatie van het onderwijs. Elk jaar nemen wij de Cito-toets af vanuit het Cito Volgsysteem.

3.3 ACTIEF BURGERSCHAP EN SOCIALE COHESIE

Sinds 2006 zijn alle scholen in Nederland verplicht leerlingen te onderwijzen in actief burgerschap en sociale cohesie. 'Actief burgerschap' gaat over deel uit willen en kunnen maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan leveren. 'Sociale cohesie' verwijst naar de deelname van burgers aan de samenleving en bekendheid met en betrokkenheid bij de Nederlandse cultuur.

In de dagelijkse onderwijspraktijk leggen we die verschillende achtergronden op diverse manieren uit aan onze leerlingen. Elk kind is wie hij is, juist door zijn achtergrond. Wij zijn ook duidelijk over onze gedragsverwachtingen: iedereen gedraagt zich respectvol ten aanzien van elkaar.

Naast de lessen Tumult, burgerschap en maatschappijleer worden er op Het Tij vakdoorbrekende opdrachten gegeven. Vanaf het tweede leerjaar wordt er loopbaanbegeleiding gegeven middels DeDecaannet.

Elk jaar worden er diverse gastlessen verzorgd door bureau Halt, Schiedams Lef en Dienst, Gezondheid & Jeugd. Door de anti-pest coördinator wordt er specifiek aandacht besteed aan het omgaan met social media en pesten.

Het Tij heeft een actieve klankbordgroep voor leerlingen.

In 2018 zijn de leerlingen uit leerjaar 3 voor het eerst op studiereis naar het buitenland gegaan. De andere klassen hebben een projectweek met diverse activiteiten binnen en buiten de school. Helaas kon de reis en de projectweek in 2020 niet doorgaan door de maatregelen in verband met de coronacrisis. Voor schooljaar 2020-2021 staat er wederom een buitenlandse studiereis en een projectweek gepland.

3.4 SAMENWERKING VO

Wij voeren een actief terugplaatsingsbeleid: zodra het mogelijk en/of nodig is, begeleiden wij onze leerlingen (terug) naar het reguliere onderwijs of naar een andere vorm van speciaal onderwijs of arbeid. Hierdoor komt het regelmatig voor dat leerlingen de school verlaten voordat ze alle leerjaren doorlopen hebben of voordat ze een diploma behaald hebben. Als een leerling naar een andere vorm van speciaal onderwijs door- of uitstroomt, is een toelaatbaarheidsverklaring van een samenwerkingsverband nodig. Meer informatie hierover staat in hoofdstuk 1.6 (Passend onderwijs en samenwerkingsverbanden).

Het Tij werkt samen met de vavo van het Da Vinci College in Dordrecht. In de examenklassen worden de plannings en toetsen verzorgd door de docenten van het Da Vinci College, maar uitgevoerd door de vakdocenten van Het Tij. De Centraal Schriftelijke Examens in mei vinden plaats op het Da Vinci College.

4. Onderwijsaanbod

4.1 LEERPROFIELEN, LEERRICHTINGEN

Leerlingen die in leerjaar 3 onderwijs bij ons volgen, dienen aan het eind van het leerjaar een profiel of sector te kiezen met een bijbehorend vakkenpakket. Wij maken hierbij gebruik van de profielkeuzetesten van DeDecaannet. De decaan verzorgt in februari een voorlichtingsbijeenkomst voor alle leerlingen. Tijdens deze avond krijgen ouders uitleg over de profielen, de vakkenpakketten en de samenwerking met het Da Vinci College. In de maanden maart, april en mei kunnen leerlingen via hun eigen account bij DeDecaannet diverse testen doen om tot een verantwoorde profielkeuze te komen. De begeleiding van deze testen ligt bij de mentor en de decaan.

In april vinden persoonlijke gesprekken plaats tussen mentor, ouders en leerlingen waarbij een profiel en vakkenpakket gekozen wordt. De mentor heeft dan inmiddels ook het advies van alle vakdocenten ingewonnen en neemt hun advies mee in de persoonlijke gesprekken die gevoerd worden. Leerlingen kunnen kiezen uit één van de volgende profielen:

Havo:

- Economie en Maatschappij
- Natuur en Gezondheid
- Natuur en Techniek (alleen als specifieke keuzevakken worden gekozen in het profiel Natuur en Gezondheid)

Mavo:

- Zorg & Welzijn
- Techniek
- Economie

4.2 VAKKEN

Op Het Tij bieden wij de volgende vakken aan: bewegingsonderwijs, kunst & cultuur, Nederlands, Engels, wiskunde, rekenen, biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, maatschappijleer, NaSk, natuurkunde, scheikunde, economie, bedrijfseconomie (M&O), Duits en Frans.

Naast de didactische vakken is er wekelijks, tijdens de mentorles, aandacht voor de vakoverstijgende kerndoelen: studievvaardigheden en sociale vaardigheden.

Elk laatste lesuur van de dag is het Keuzewerktijd (KWT). Tijdens dit lesuur kiezen de leerlingen een vak naar keuze voor bijles of verdieping of maken zij huiswerk. Voorts zijn er extra mogelijkheden tot het ontwikkelen van vaardigheden en het volgen van een masterclass Engels.

4.3 TOETSEN EN EXAMENS

Sinds 2017 werken wij samen met het Da Vinci College voor de examinering. Dit houdt in dat het Da Vinci College zorgt voor de planningen, toetsen en examens in het laatste leerjaar. De vakdocenten van Het Tij verzorgen zelf de lessen en bereiden de leerlingen voor op het examen in mei. De examens vinden plaats in het gebouw van het Da Vinci College in Dordrecht. De vakdocenten van Het Tij hebben goed contact met de docenten van Da Vinci. Daarnaast hebben wij op Het Tij een examencommissie welke zorgt voor een goed verloop van het examenproces.

4.4 TRAININGEN EN EXTRA EDUCATIEVE ACTIVITEITEN

Naast het reguliere lesprogramma, kunnen onze leerlingen ook trainingen volgen en aan educatieve activiteiten meedoen. Tijdens het KWT-uur kunnen leerlingen lessen robotica volgen, koken of deelnemen aan de masterclass Engels.

Alle leerlingen in leerjaar 1 en 2 krijgen 4 uur per week bewegingsonderwijs aangeboden. Een deel van deze lessen wordt besteed aan de training Rots & Water, die wij klassikaal aanbieden. Tevens bieden wij op school Powercoaching en Peers-training aan. Dit kan in overleg met de orthopedagogen van school.

5. Lesrooster, vrije dagen en afwezigheid

5.1 LESTIJDEN

Dag	Ochtend	Middag	Klokuren
Maandag	8.30 – 12.30 uur	12.45 - 14.15 uur	5,25
Dinsdag	8.30 – 12.30 uur	12.45 - 14.15 uur	5,25
Woensdag	8.30 – 12.30 uur	12.45 - 14.15 uur	5,25
Donderdag	8.30 – 12.30 uur	12.45 - 14.15 uur	5,25
Vrijdag	8.30 – 12.30 uur	12.45 - 14.15 uur	5,25
Weektotaal			26,25

Om 8.25 uur gaat de deur open en mogen de leerlingen naar binnen.

Van 08.15 tot 08.30 uur is er buiten toezicht op het schoolplein.

Zowel bij de voordeur als bij de achterdeur worden de leerlingen 's morgens welkom geheten.

5.2 PAUZES

De ochtendpauze begint om 10.00 uur en duurt 15 minuten. In deze kleine pauze gaan alle leerlingen met docenten naar buiten. Bij zeer slecht weer blijven de leerlingen en de docenten binnen. De middagpauze begint om 12.30 uur en duurt 15 minuten.

In de pauze is de mogelijkheid om op het plein te pauzeren. Hier wordt door de docenten toezicht gehouden. Leerlingen vanaf het tweede leerjaar mogen van het schoolplein af, mits ouders geen bezwaar maken.

5.3 LESROOSTER

Bij de start van het nieuwe schooljaar wordt het lesrooster uitgedeeld aan de leerlingen. Ook plaatsen wij deze op Somtoday.

5.4 LESUITVAL

Helaas vallen onze docenten soms uit wegens ziekte of afwezigheid. Wanneer een docent afwezig is, wordt deze vervangen door onze vaste invaldocent. Als dit niet mogelijk is, wordt de les vervangen door een andere docent. In de onderbouw streven wij altijd naar vervanging van de lessen. Alleen in uitzonderlijke gevallen sturen wij leerlingen naar huis.

Leerlingen vanaf leerjaar 3 laten wij, bij afwezigheid van hun docent, wennen aan tussenuren en lesuitval. Dit is een belangrijk onderdeel in de stap naar het vervolgonderwijs.

5.5 URENVERANTWOORDING

Leerlingen volgen een rooster dat gebaseerd is op vijf dagen onderwijs per week waardoor zij minimaal 1000 onderwijsuren per schooljaar krijgen. Studiedagen zijn in deze berekening meegenomen. De pauzes worden niet tot de onderwijstijd gerekend.

5.6 VAKANTIES, STUDIEDAGEN EN TOETSWEEKEN

De vakanties, studiedagen en toetsweken waarop de leerlingen vrij zijn of een aangepast rooster hebben, staan op de website.

5.7 VERLOFREGELING

Ouders van schoolgaande kinderen zijn verplicht zich te houden aan de vakantieperioden die de school vaststelt. Dit heeft te maken met de leerplichtwet. Hiervan mag alleen worden afgeweken als het door het beroep van een van de ouders niet mogelijk is om tijdens de schoolvakanties met vakantie te gaan of bij andere gewichtige omstandigheden. Dit zijn:

- Het voldoen aan een wettelijke verplichting, voor zover dit niet buiten de lesuren kan geschieden;
- Verhuizing, voor ten hoogste één dag;
- Het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwanten in de eerste tot en met derde graad, voor één of ten hoogste twee dagen, afhankelijk of dit huwelijk wordt gesloten in of buiten de woonplaats van de leerling;
- Ernstige ziekte van ouders of bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad; duur in overleg met de schooldirecteur;
- Overlijden van bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad; duur in overleg met de schooldirecteur;
- Het 25-, 40- en 50-jarig ambtsjubileum en het 12,5-, 25-, 40-, 50- en 60-jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders voor één dag;
- Het voldoen aan plichten die voortvloeien uit de geloofs- of levensovertuiging, voor ten hoogste één dag;
- Andere naar het oordeel van de schooldirecteur belangrijke redenen, in zeer bijzondere gevallen, en met uitsluiting van andere vakanties dan die in de schoolgids worden genoemd.

Wij verlenen geen verlof voor carnaval, wintersport en dergelijke.

Als de aanvraag om verlof wegens gewichtige omstandigheden meer dan tien dagen betreft, neemt de leerplichtambtenaar de beslissing. Ouders dienen verlof buiten de schoolvakanties altijd schriftelijk aan te vragen bij de schooldirecteur.

5.8 TRAJECT ONDERWIJSTIJD OP MAAT (TOM)

Sommige leerlingen kunnen niet het verplichte aantal onderwijsuren volgen. Yulius Onderwijs volgt in die gevallen de wettelijke kaders ten aanzien van onderwijstijdonderschrijding (art. 12 WEC). Binnen Yulius Onderwijs zijn deze kaders uitgewerkt in het Protocol Traject Onderwijstijd op Maat. Doel van het protocol is: leerlingen een dermate passend zorg/onderwijsaanbod aanbieden dat de ontwikkeling op didactisch en sociaal-emotioneel gebied wordt gecontinueerd. Belangrijk daarbij is dat de ambitieuze verwachting vanuit school altijd gebaseerd is op uitbreiding in lesaanbod en lestijd. Een dergelijk traject wordt op de school begeleid door een casemanager aangesteld door de Commissie voor de Begeleiding.

5.9 AFSTANDSONDERWIJS EN ONDERWIJS OP 1,5 METER

In schooljaar 2019 – 2020 werden alle scholen plotseling geconfronteerd met een uitzonderlijke situatie: de scholen werden gesloten en alle leerlingen kregen onderwijs op afstand aangeboden. Mogelijk werken deze maatregelen nog door in schooljaar 2020-2021. Onze scholen volgen dan de richtlijnen van het RIVM en de protocollen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs.

We hebben in deze buitengewone periode veel geleerd met betrekking tot het geven (en volgen) van onderwijs op afstand. Deze ervaringen kunnen we in de toekomst inzetten om leerlingen maatwerk qua onderwijsaanbod aan te bieden. Ouders, leerlingen en school kunnen gezamenlijk afstemmen wat er wenselijk en nodig is om het onderwijs te continueren in een periode dat een leerling fysiek (nog) niet naar school kan.

6. Veiligheid

6.1 EEN VEILIG SCHOOLKLIMAAT

Iedereen moet op school veilig zijn en zich op zijn gemak voelen. Tijdens de lessen schenken wij veel aandacht aan het omgaan met elkaar als leerlingen, met volwassenen en met het werk dat je moet doen. Wij proberen de school zo veilig en gezellig mogelijk te maken. Zeker ook in de vaklokalen is veiligheid van het grootste belang. Wij nemen alle veiligheidsmaatregelen die nodig zijn om risico's op ongelukken te verkleinen.

Daarnaast is het beleidsplan 'Een veilige school' opgesteld. In dit beleidsplan geven we aan welke gedragsverwachtingen we hanteren en hoe we omgaan met grensoverschrijdend gedrag. In het document staat onder andere een stappenplan voor het afhandelen van ongewenst gedrag. Onderdeel daarvan is onze procedure voor schorsen en verwijderen (zie ook hoofdstuk 7.6). Het beleidsplan 'Een veilige school' staat op de website www.yulius.nl/onderwijs.

6.2 MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Onze medewerkers kunnen op verschillende manieren geconfronteerd worden met (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling. Met ingang van 1 juli 2013 is daarom de wet Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ingevoerd. Beroepskrachten, waaronder docenten en ondersteunend personeel, hebben daardoor als taak om misstanden te signaleren en om mee te werken aan het beëindigen van de situatie. De stappen die zij daarvoor moeten doorlopen heeft Yulius vastgelegd in een eigen meldcode. Deze meldcode is op te vragen bij de schooldirecteur.

Meer informatie staat op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld.

6.3 PESTEN

Wij vinden het belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan en accepteren het daarom niet als er op school gepest wordt. In ons onderwijs geven wij het pesten serieus aandacht. Dat wil zeggen dat wij:

- gevoelig zijn voor signalen van kinderen en ouders;
- tijd inruimen, zowel in persoonlijke gesprekken als in groepsverband, om pesten bespreekbaar te maken. Samen met de kinderen zoeken we naar oplossingen;
- daar waar nodig corrigerend optreden, in sommige situaties bestraffend;
- gepeste kinderen leren hoe zij met pestgedrag om kunnen gaan. Kinderen dienen in zekere mate weerbaar gemaakt te worden;
- als docenten onze deskundigheid voortdurend op peil houden met betrekking tot de aanpak van sociaal-emotionele problemen, waaronder het pestgedrag.

Onze aanpak van pesten hebben we beschreven in een pestprotocol. Dit staat op de website www.yulius.nl/onderwijs.

Op Het Tij is meneer De Hoogd de anti-pestcoördinator. Hij is bereikbaar via ddehoogd@yuliusonderwijs.nl.

6.4 VERTROUWENSPERSOON

De vertrouwenspersoon is er voor leerlingen en ouders. De vertrouwenspersoon heeft geheimhoudingsplicht over elk gesprek dat zij voert. De vertrouwenspersoon helpt bij problemen met bijvoorbeeld pesten (zie ook hoofdstuk 6.3), ongewenste intimiteiten, discriminatie en agressie. Op www.yulius.nl/onderwijs vindt u meer informatie. In het hoofdstuk 'Contact' staan de contactgegevens van de vertrouwenspersoon.

We doen ons best om leerlingen, ouders en andere betrokkenen zo goed mogelijk te helpen. Toch kan het gebeuren dat u niet tevreden bent. In hoofdstuk 15 is beschreven hoe wij hiermee omgaan.

7. Gedragsverwachtingen

7.1 IN EN OM DE SCHOOL

In en rond de school gedragen de leerlingen zich rustig. Zij houden de school opgeruimd en schoon.

Wij hanteren de volgende gedragsverwachtingen op Het Tij:

- Leerlingen zijn op tijd op school en in de les
- Leerlingen hebben bij elke les alle voor de les benodigde spullen bij zich
- We spreken vriendelijk met en over elkaar

Kleding mag niet aanstootgevend zijn. Korte truitjes en aanstootgevende teksten of krachttermen op kleding zijn niet toegestaan. Het dragen van petten en mutsen is niet toegestaan in de klas. Voor het volgen van de gymlessen is het dragen van sportkleding noodzakelijk. Gymschoenen met zwarte zolen zijn niet toegestaan. Als de leerling vergeten is om sportkleding mee te nemen, dan sport hij of zij in gewone kleding. Als de leerling om een bepaalde reden niet mag gymmen, wordt van ouders gevraagd hierover contact op te nemen met de betreffende docent. Het meenemen van de mobiele telefoon, laptop of tablet is op eigen verantwoording. Leerlingen die muziek mogen luisteren gebruiken een MP3-speler of hun telefoon op vliegtuigstand. Tijdens de pauzes kunnen de leerlingen eten en drinken. Het drinken van water is tijdens de lessen wel toegestaan.

De leerlingen houden zich aan de afspraken of aan de aanwijzingen van de medewerkers in en rond de school.

Roken is niet toegestaan in het schoolgebouw en op het gehele schoolterrein. Dit is per 1 augustus 2020 door de overheid ook in de wet vastgelegd. Overtreders riskeren een boete. Verder dragen wij bij aan een rookvrije omgeving. Roken in de directe omgeving van het schoolgebouw, op het schoolplein of pal voor de school, wordt dan ook niet getolereerd.

7.2 ETEN EN DRINKEN

Tijdens de pauzes mogen leerlingen eten en drinken. Het drinken van water is tijdens de lessen wel toegestaan. Het drinken van energiedrank is op Het Tij niet toegestaan.

7.3 MOBIELE TELEFOONS

Tijdens de lessen is het gebruik van mobiele telefoons niet toegestaan. Alleen met toestemming van de docent mogen leerlingen de mobiele telefoon gebruiken.

In de brugklas zijn de mobiele telefoons tijdens de les in de 'telefoonzak' en mogen deze in de ochtendpauze niet mee naar buiten.

Wij zijn niet verantwoordelijk voor zoekraken, stukgaan of verliezen van mobiele telefoons van leerlingen.

7.4 ZIEKTE EN VERZUIM

Het is belangrijk dat leerlingen naar school gaan. Wij letten daar scherp op door elke dag bij te houden of de leerlingen aanwezig zijn. Om schoolverzuim door leerlingen te voorkomen:

- hanteren wij duidelijke regels
- geven wij voorlichting aan ouders
- bellen wij altijd naar ouders als een leerling niet op school is en niet bekend is waarom
- melden wij ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de leerling woont. Dat doen we in ieder geval:
  - o als een leerling in een aaneengesloten periode van vier weken meer dan zestien uur niet aanwezig was zonder geldige reden.
  - o als een leerling in een schooljaar zes keer te laat is gekomen, gaan we met u als ouders in gesprek. Als een leerling negen keer te laat is gekomen, melden we dit bij de leerplichtambtenaar.

Als we uw kind melden bij de leerplichtambtenaar laten we dit altijd aan u weten.

Is uw kind ziek of kan hij om een andere reden niet naar school komen? Meld dit dan voor de start van de lessen telefonisch of via e-mail bij de verzuimcoördinator. Ook vragen wij u het te melden wanneer uw kind weer naar school komt.

Ziekmelden en beter melden kan telefonisch: 088 405 40 60 en via e-mail:

ziekmeldingenhettij@yulius.nl.

7.5 SCHORSEN EN VERWIJDEREN

Als een leerling zich voortdurend storend gedraagt of als zich een zeer onveilige situatie voordoet voor de leerling, medeleerling(en) of medewerkers van de school, kan de schooldirecteur een leerling schorsen.

Na één of meerdere schorsingen of na een ernstig voorval, kan een leerling verwijderd worden.

Bijvoorbeeld bij voortdurend storend, agressief gedrag van de leerling of bij bedreigend of agressief gedrag van ouders van de leerling.

Op de website www.yulius.nl/onderwijs staat meer informatie over schorsen en verwijderen.

8. Praktische informatie

8.1 LOCKERS

Op Het Tij is er voor elke leerling een locker beschikbaar. Deze bevinden zich op de gang. Met een persoonlijke code kunnen de leerlingen hun kluisje afsluiten en openen.

Van de leerlingen wordt verwacht dat zij hun kluisje opgeruimd en schoonhouden.

8.2 TOEDIENEN VAN MEDICIJNEN

Als een leerling tijdens de schooluren medicijnen nodig heeft, kunnen ouders aan de verzuimcoördinator vragen of zij dit wil toedienen. Zij moeten dan wel een toestemmingsverklaring invullen. Ouders blijven echter altijd zelf verantwoordelijk voor het toe te dienen medicijn en niet de medewerkers van de school. Ook als onverhoopt de dosering te hoog of te laag is of als vergeten wordt het medicijn toe te dienen.

Aan ouders het verzoek de medicijnen in een weekdoosje mee te geven. Wanneer noodzakelijke medicijnen niet toegediend kunnen worden en een leerling daardoor onhandelbaar gedrag vertoont, kan het betekenen dat de leerling naar huis wordt gestuurd. De manier waarop wij omgaat met medicatiegebruik door leerlingen is vastgelegd in het 'protocol medicatiegebruik leerlingen'. Dit protocol staat op de website www.yulius.nl/onderwijs.

8.3 LEERLINGVERVOER

Een deel van onze leerlingen komt met de taxi naar school. De school is niet verantwoordelijk voor het leerlingenvervoer. Bij klachten over het vervoer kunt u contact opnemen met het taxibedrijf. Als een leerling niet naar school komt op een reguliere schooldag, bijvoorbeeld wegens ziekte, moet u de vervoerder hiervan op de hoogte brengen. Ook de aanvraag van het leerlingenvervoer valt onder de verantwoordelijkheid van ouders. De school heeft hierin een adviserende rol, dit beleid is overeenkomstig de afspraken met de diverse samenwerkingsverbanden en gemeenten. Jaarlijks evalueert de CvB de noodzaak van leerlingenvervoer bij elke leerling die hier gebruik van maakt. Wanneer de CvB leerlingenvervoer niet langer noodzakelijk acht, wordt hier het gesprek over aangegaan met de ouders en de leerling, om gezamenlijk tot een afbouw van het leerlingenvervoer te komen.

8.4 SPORTKLEDING

Het is belangrijk dat op de dagen dat bewegingsonderwijs op het rooster staat de leerling gymspullen bij zich heeft. Het gaat hier om een schoon T-shirt, sportbroek en sportschoenen zonder noppen of zwarte zolen.

9. Financiën

9.1 OUDERBIJDRAGE

Wij vragen ouders om een vrijwillige bijdrage. Het geld wordt besteed aan zaken die niet door de overheid worden vergoed, zoals een Sinterklaas- of kerstviering, een schoolreisje en dergelijke. Wij informeren u in een nieuwsbrief over de activiteiten waaraan wij de ouderbijdrage besteden.

Voor het schooljaar 2020/2021 is de ouderbijdrage €47,50. Voor leerlingen die worden ingeschreven na 1 januari 2021 is de bijdrage voor het resterende deel van het schooljaar €23,75. U ontvangt hierover één keer per jaar een brief. De oudergeleding van de MR beheert de binnengekomen ouderbijdrage. Hoewel de ouderbijdrage een vrijwillige bijdrage is, hopen we deze bijdrage te mogen ontvangen.

9.2 AANSPRAKELIJKHEID

Als een leerling opzettelijk of door onvoorzichtigheid schade aanbrengt aan het gebouw, spullen of leermiddelen van de school, zullen wij deze schade herstellen voor rekening van de ouders van de leerling, of, als de leerling ouder is dan 16 jaar, van de leerling zelf. Het is daarom van belang dat u voor uw gezin een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP) afsluit, zodat u verzekerd bent tegen – mogelijk hoge - kosten van schade die uw kind veroorzaakt.

Voor leerlingen die stagelopen binnen Yulius Onderwijs of een andere afdeling van Yulius, is Yulius Onderwijs verzekerd voor aansprakelijkheid. Externe stagebedrijven moeten daarvoor zelf een verzekering afsluiten. Wij maken stagebedrijven hierop attent.

Geef uw kind geen kostbare spullen mee naar school. Yulius Onderwijs is niet aansprakelijk voor toegebrachte schade aan en/of vermissing van persoonlijke eigendommen die zich in één van de gebouwen of op de terreinen bevinden. Ook zijn wij niet verantwoordelijk voor het zoekraken van waardevolle spullen zoals sieraden, mobiele telefoons, spelcomputers en dergelijke.

9.3 SPONSORING

Leuke aankopen of activiteiten voor de leerlingen worden vaak geregeld vanuit het schoolbudget of de ouderbijdrage. Toch komt het voor dat er onvoldoende financiële middelen zijn om die aankopen of activiteiten te bekostigen. Wij zoeken dan actief naar sponsors, zodat wij toch dingen kunnen realiseren die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van uw kind. Voor donaties die het onderwijs ten goede komen zoekt de directie in overleg met bestuur en de Medezeggenschapsraad (MR) een passende besteding.

Wij houden ons daarbij aan het 'Convenant scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring 2019'. U kunt dit opvragen bij de schooldirecteur.

10. Persoonsgegevens

10.1 PERSOONSGEGEVENS EN HET LEERLINGDOSSIER

Yulius gaat vertrouwelijk om met persoonsgegevens van betrokkenen. Onze algemene uitgangspunten zijn dat we alleen die persoonsgegevens verwerken die nodig zijn, dat we vertrouwelijk omgaan met de gegevens en dat we ons houden aan wet- en regelgeving. Het privacybeleid van Yulius Onderwijs staat beschreven in het privacyreglement dat is te vinden op de website van Yulius Onderwijs. Dit reglement is gebaseerd op de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De bepalingen van de AVG staan naast sectorspecifieke wetten waaronder de Wet op de expertisecentra (WEC).

Wij bewaren gegevens van alle leerlingen in een leerlingdossier in het leerlingvolgsysteem. Hierin staan de volgende gegevens:

- naam en adresgegevens van de leerling en ouders
- het aanmeld dossier inclusief aangeleverde rapportages, overdracht van de school van herkomst en (indien van toepassing) de toelaatbaarheidsverklaring
- ontheffingsaanvragen (indien van toepassing)
- het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en de evaluatieverslagen van het OPP
- verslagen van de Commissie voor de Begeleiding/leerlingbesprekingen
- aantekeningen over contacten met ouders
- correspondentie
- cijfers en/of toetsresultaten, voortgangsverslagen en verslagen van onderzoeken
- het jaarlijks voortgangsadvies

De gegevens uit het dossier zijn uiteraard vertrouwelijk. We houden ons aan de AVG. Alleen medewerkers van de school, administratief medewerkers en de directie van Yulius Onderwijs hebben toegang tot het leerlingdossier. We geven informatie over leerlingen alleen met toestemming van de ouders /leerling (indien 16 jaar en ouder) aan derden. Uitzondering hierop is de wettelijk verplichte uitwisseling van gegevens met bijvoorbeeld het ministerie van OCW en de Inspectie van het Onderwijs. Hoe wij omgaan met de privacy van onze leerlingen is beschreven in het privacyreglement van Yulius Onderwijs.

U hebt het recht om het dossier van uw kind in te zien. Ook leerlingen van 16 jaar en ouder hebben hier recht op. Als uw kind 18 jaar of ouder is, heeft u schriftelijke toestemming van uw kind nodig om het dossier in te kunnen zien. Voor inzage kunt u contact opnemen met de schooldirecteur.

Als een leerling van school gaat, bewaren we de documenten uit zijn of haar dossier gedurende de wettelijke termijnen. Daarna worden de documenten vernietigd.

10.2 DOORGEVEN VAN WIJZIGING VAN GEGEVENS

Als u verhuist of als er een andere wijziging is (bijvoorbeeld een ander e-mailadres), vragen wij u dit aan ons door te geven. Dit kan via ons wijzigingsformulier, dat u vindt op de website. U kunt dit ook opvragen bij de administratie van Het Tij of via de Back Office.

11. Contact met ouders

Wij betrekken ouders op verschillende manieren bij het onderwijs en bij de school. Zo voeren we met alle ouders een uitgebreid intakegesprek en vinden er regelmatig OPP- en voortgangsgesprekken plaats. Daarnaast geven we algemene informatie op de website en in nieuwsbrieven.

Contacten met ouders zijn zoveel mogelijk op maat. Onze leerlingen gaan niet altijd in hun woonplaats naar school. Sommige leerlingen wonen bovendien tijdelijk niet thuis, maar zijn opgenomen voor behandeling. De afstand tussen ouders en school is of lijkt hierdoor soms groter dan voor ouders met kinderen in het regulier onderwijs. Daarom vinden wij het belangrijk om regelmatig contact met u te hebben, bijvoorbeeld per telefoon, e-mail of in een persoonlijk gesprek. Deze contacten kunnen gaan over iets vervelends wat er die dag gebeurd is op school, maar we vinden het ook belangrijk om positieve ervaringen met u te delen. Andersom stellen wij het op prijs dat u contact met ons opneemt (telefonisch of anders), als u iets kwijt wilt over uw kind dat van belang is voor school. Op deze manier proberen we u zo goed mogelijk op de hoogte te houden én van uw ervaringsdeskundigheid gebruik te maken.

De mentor neemt in de eerste twee leerjaren regelmatig contact met u op. Wij nemen altijd contact op in noodgevallen en bij bijzondere situaties rondom uw kind.

- U kunt contact opnemen met de medewerkers van onze school en indien gewenst altijd een afspraak maken.
- Elk jaar organiseren wij een kennismakingsavond aan het begin van het schooljaar. Deze avond vertellen we u hoe het schooljaar eruit gaat zien en kunnen we wederzijdse verwachtingen over contact afstemmen.
- We nodigen u tweemaal per schooljaar uit voor 10-minutengesprekken. Op deze avond kunt u met de vakdocenten in gesprek over de vorderingen van uw kind.
- We nodigen u eenmaal per jaar uit voor een OPP-bespreking met de mentor om de vorderingen en doelen voor uw kind te bespreken.
- We staan open voor uw inbreng, feedback en initiatief.

12. Betrokkenheid van ouders en leerlingen

Voor onze school en voor Yulius Onderwijs zijn ouders een belangrijke partner. Onderzoek heeft aangetoond dat betrokkenheid van ouders de schoolprestaties van leerlingen positief beïnvloedt. U kent uw kind het best en u kunt ons belangrijke tips geven voor de omgang met uw kind. Naast de contactmomenten tussen u en de school die in het vorige hoofdstuk beschreven staan, zijn er ook nog andere manieren om betrokken te zijn bij de school. Daarover leest u in dit hoofdstuk.

12.1 MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De Medezeggenschapsraad (MR) van Yulius is een orgaan voor medezeggenschap of inspraak voor zowel de ouders als de medewerkers van Yulius Onderwijs. Het is de taak van de MR om ervoor te zorgen dat iedereen die met het onderwijs te maken heeft in de gelegenheid wordt gesteld om zijn belangen naar voren te brengen en zijn gezichtspunten toe te lichten. De MR bestaat uit een voorzitter, een ambtelijk secretaris, zeven ouders, en zeven medewerkers. De ouders vertegenwoordigen ook de leerlingen. De rechten en plichten van de MR staan beschreven in de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) en in het eigen statuut en reglement van de MR van Yulius Onderwijs.

Wilt u meedenken over het onderwijs aan uw kind? Dan is lid worden van de Medezeggenschapsraad misschien iets voor u. Als u ideeën hebt over het onderwijs en die met anderen wilt delen, dan bent u van harte welkom. Wilt u meer informatie over de MR en zijn taken, kijk dan op www.infowms.nl. Of neem contact op met het secretariaat van de MR via medezeggenschapsraad@yulius.nl. U kunt ook vrijblijvend een vergadering van de Medezeggenschapsraad bijwonen om de sfeer te proeven.

12.2 OUDERKLANKBORDGROEP

Op Het Tij streven we naar een ouderklankbordgroep die vier keer per jaar bij elkaar komt. Hierin kunnen ouders/verzorgers hun mening geven of ideeën kwijt over het onderwijs en over beleidszaken. De ouderklankbordgroep bestaat bij voorkeur uit tien leden, van elk leerjaar twee ouders. Lijkt het u leuk om mee te denken in de ontwikkeling en activiteiten op Het Tij? Meld u dan aan bij: hettij@yulius.nl.

12.3 KLANKBORDGROEP VOOR LEERLINGEN

De klankbordgroep voor leerlingen van Het Tij bestaat uit door leerlingen gekozen of benoemde vertegenwoordigers van alle op Het Tij aanwezige groepen en een coördinator vanuit het team. Deze raad behartigt de belangen van de leerlingen en heeft een rol in de besluitvorming op locatie

via het adviesrecht. Daarnaast kan de klankbordgroep voor leerlingen - gevraagd en ongevraagd - advies uitbrengen aan de Medezeggenschapsraad of het managementteam, vooral over zaken die leerlingen direct aangaan.

De klankbordgroep voor leerlingen komt elke 2 weken bij elkaar, er wordt vergaderd over diverse schoolse aangelegenheden en activiteiten. De afgelopen jaren heeft de klankbordgroep voor leerlingen gezorgd voor een gezonde snackautomaat en picknicktafels op het schoolplein. Ook verzorgt de klankbordgroep jaarlijks een sponsorloop voor het goede doel. Afgelopen jaar is er geld opgehaald voor de Stichting Dierenambulance.

13. Activiteiten

Op onze school worden verschillende feestdagen gevierd en vinden bijzondere activiteiten plaats, zoals sportactiviteiten en schoolreisjes. Voor het schooljaar 2020-2021 staan de volgende activiteiten gepland:

- Brugklaskamp
- Kerstviering
- Museumbezoeken
- Cultuureducatie
- Projectweek
- Bezoek aan de Tweede Kamer
- Bezoek aan het Rijksmuseum
- Schoolreis
- Sportdag
- Sponsorloop
- Studiereis buitenland
- Gastlessen bureau HALT
- Nationaal schoolontbijt

Van deze en overige activiteiten houden wij u op de hoogte via nieuwsbrieven, e-mail en onze website.

14. Aanmelden/inschrijven

Is uw kind nog niet aangemeld bij onze school? Op www.yulius.nl/onderwijs kunt u lezen hoe ons aanmeldproces in zijn werk gaat. Hier vindt u ook het aanmeldformulier. Ook is aangegeven welke documenten wij nog meer nodig hebben voor een aanmelding.

U kunt het aanmeldformulier met bijlagen mailen naar: aanmeldenonderwijs@yulius.nl.

Of u kunt deze documenten per post versturen naar:

Backoffice Onderwijs
Postbus 1001
3300 BA DORDRECHT

Hebt u vragen over een aanmelding? De Backoffice van Yulius Onderwijs is op dinsdag en donderdag van 09.00 uur tot 13.00 uur telefonisch te bereiken voor aanmeldingen. Het telefoonnummer is: 088 405 19 20.

15. Als u niet tevreden bent

Wij horen graag uw ervaringen met onze school en met Yulius Onderwijs: zowel de positieve als de negatieve. Uw feedback helpt ons om het onderwijs verder te verbeteren.

Maak uw klacht bespreekbaar

We doen ons best om leerlingen, ouders en andere betrokkenen zo goed mogelijk te helpen. Toch kan het gebeuren dat u niet tevreden bent. Wij vinden het prettig als u dit laat weten, zodat we samen naar een oplossing kunnen zoeken. Bespreek uw klacht bij voorkeur rechtstreeks met de betreffende medewerker of de schooldirecteur. Zij staan open voor een gesprek.

Klachtenfunctionaris

Komt u er samen niet uit? Neem dan contact op met onze klachtenfunctionaris via klachten@yulius.nl. De klachtenfunctionaris biedt hulp als u een klacht heeft. De klachtenfunctionaris helpt bijvoorbeeld bij klachten over het onderwijs, ongewenst gedrag of uw privacy. Samen met u en eventueel andere betrokken partijen bekijkt de klachtenfunctionaris of er een oplossing mogelijk is. Indien nodig betreft de klachtenfunctionaris de schooldirecteur of directie Onderwijs bij het proces.

De klachtenfunctionaris is onafhankelijk en onderneemt alleen actie als u dit wilt.

Klachtencommissie

Komt u er echt niet uit? Dan kan de klachtenfunctionaris u helpen bij het indienen van een klacht bij de klachtencommissie.

Om klachten zo goed en snel mogelijk te kunnen behandelen, hebben wij de volgende klachtenregeling:

1. Wij adviseren u om uw klacht eerst te bespreken met de persoon op wie uw klacht betrekking heeft.
2. Als de direct betrokkene uw klacht niet kan oplossen, neemt u contact op met de schooldirecteur.
3. Komt u er samen niet uit? Of is uw klacht niet naar wens opgelost? Dan kunt u contact opnemen met de klachtenfunctionaris van Yulius Onderwijs, via klachten@yulius.nl. Met de klachtenfunctionaris kunt u overleggen op welke manier de klacht verder behandeld kan worden.
4. Eventueel kunt u in samenspraak met de klachtenfunctionaris de stap zetten naar de klachtencommissie van Yulius. Meer informatie hierover vindt u op de website.

Hebt u een probleem met school en kunt of wilt u dit niet met een mentor of een andere medewerker van school bespreken? Dan kunt u ook contact opnemen met de vertrouwenspersoon (zie paragraaf 6.4).

16. Schoolontwikkeling

Het Tij heeft de afgelopen twee jaar ontwikkeling doorgemaakt op onderstaande gebieden:

- Op Het Tij werken vakdocenten met een eerste of tweedegraads lesbevoegdheid.
- Op Het Tij hebben wij elk laatste lesuur van de schooldag een Keuzewerktijd uur. Leerlingen kunnen kiezen voor bijles, huiswerk of verdieping bijvoorbeeld door het volgen van de masterclass Engels (Cambridge) of robotica. Het aanbod in het KWT-uur wordt uitgebreid met trainingen zoals Powercoaching, Peers-training en Faalangstraining.
- Op Het Tij werken wij met Somtoday als leerlingvolgsysteem. Dit maakt de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk voor het team, de ouders en de leerling zelf. Er was behoefte aan een eenduidig systeem wat zicht geeft op de ontwikkeling van leerlingen alsmede het vergroten van de ouderbetrokkenheid en wat ook het efficiënt werken van de docenten bevordert. Om dit doel te bereiken zijn wij gestart met het werken met Somtoday. De ervaringen hiermee zijn zeer positief. Er worden trainingen gegeven voor docenten in het werken met dit systeem. We zullen het gebruik hiervan steeds meer gaan uitbreiden.
- Op Het Tij hebben wij een examencommissie die de onderwijskwaliteit borgt. Sinds 2017 hebben wij een samenwerking met het Da Vinci College voor de examinering van onze bovenbouwklassen. Dit wordt als positief ervaren en draagt bij aan de professionalisering van ons onderwijs.
- Op Het Tij werken wij met vaksecties: talen, exact, mens & maatschappij. Binnen de secties wordt de onderwijshoud besproken.
- Op Het Tij hebben wij de mogelijkheid voor leerlingen om behandeling te volgen bij de Poli Zorg en onderwijs. Deze vindt plaats op school.
- Op Het Tij hebben wij een Ambulant LeerCentrum. Hier kunnen leerlingen terecht die geen volledig onderwijsprogramma kunnen volgen in verband met behandeling of leerlingen die tijdelijk niet mee kunnen komen in hun reguliere klas.
- Het Tij heeft een anti-pestcoördinator en een leerlingcoach als ondersteuning voor leerlingen die het lastig hebben in klas.
- Digitaal onderwijs, gepersonaliseerd leren wordt opgenomen in de verschillende vakken. Er zijn 48 Chromebooks voor leerlingen aanwezig op school, elk lokaal heeft een digibord en alle docenten werken met een eigen Chromebook. Hiermee maken wij een grote slag in meer digitaal leren en de inzet van ICT-middelen in ons onderwijs.

17. Contact

Het Tij

Groenedijk 49
3311 DB Dordrecht
088 405 40 60
hettij@yulius.nl
www.yulius.nl/onderwijs

Schooldirecteur: Mevrouw F.F. Schnetkamp

Uw kind ziekmelden

Is uw kind ziek of kan hij om een andere reden niet naar school komen? Meld dit dan voor de start van de lessen telefonisch of via de e-mail bij de verzuim coördinator. Ook vragen wij u het te melden wanneer uw kind weer naar school komt. Ziekmelden en beter melden kan telefonisch: 088 405 40 60 en via de e-mail: ziekmeldingenhettij@yulius.nl.

Vertrouwenspersoon

Lenny de Vogel
06 41 58 85 45

Zie paragraaf 6.4 voor meer informatie over de vertrouwenspersoon.

Klachtenfunctionaris

U kunt contact opnemen met onze klachtenfunctionaris via klachten@yulius.nl.

(Bovenschoolse) directie Yulius Onderwijs

Postbus 1001
3300 BA DORDRECHT
088 405 65 01
directie.onderwijs@yulius.nl

Bovenschoolse Backoffice

Burgemeester de Raadsingel 93C
Postbus 1001
3300 BA Dordrecht
088 405 64 01
backofficeonderwijs@yulius.nl

Hebt u vragen over een aanmelding? De Backoffice van Yulius Onderwijs is op dinsdag en donderdag van 09.00 uur tot 13.00 uur telefonisch te bereiken voor aanmeldingen. Het telefoonnummer is:
088 405 19 20.

Informatie over aanmelden van leerlingen vindt u op onze website:
www.yulius.nl/onderwijs.

Fotografie

Beeld hoofdstuk 13

TO STYLE | www.tostyle.nl

**Samen het verschil.
Luisteren. Doen. Ontplooien.**

088 40 50 600
info@yulius.nl
yulius.nl

Yulius